

5. Pozostałe informacje wraz z częścią opisową

Budżet Zamku Cieszyn w 2011 roku zamknął się w kwocie 2 245 005 zł, co stanowi 98% planu. Mniejsze od zakładanych było wykorzystanie dotacji związanych z realizacją projektów UE, natomiast większe były wpływy własne, które osiągnęły kwotę 641 717zł, co stanowi 114% planu.

31 grudnia 2011r. w Zamku pracowało 23 pracowników – 20,25 etatów. Praca 6 osób (5,5 etatów) finansowana jest z funduszy unijnych.

W „Oranżerii” Zamku Cieszyn ma swoje siedziby 7 firm, które wynajmują powierzchnię biurową o łącznej powierzchni 350 m². Usługi prowadzą kawiarnia Presso. Herbaciarnia „Laja” oraz pokoje gościnne „pod Wieżą”. W budynku Granicy mają swoją siedzibę głównie stowarzyszenia i firmy tzw. przemysłów kultury. Wynajęta jest cała przestrzeń za wyjątkiem magazynów – ponad 500 m² powierzchni. Swoje siedziby ma tam Klub Kobiet Kreatywnych, Klub Krytyki Politycznej, Stowarzyszenie Serfenta, działają trzy pracownie artystyczne oraz dwie firmy,

Sprawozdanie z działalności statutowej

PRZEKSZTAŁCENIE

1 stycznia 2011 roku, na mocy uchwały Nr LII/537/10 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 28 października 2010 roku, Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie został przekształcony z jednostki budżetowej „Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie” w samorządową instytucję kultury pod nazwą: „Zamek Cieszyn. Ośrodek Badań i Dokumentacji nad Kulturą Materialną i Wzornictwem”. Nowa instytucja kontynuuje dotychczasową działalność statutową dawnej jednostki budżetowej.

Tworzenie nowej instytucji wiązało się z koniecznością wykonania wielu prac organizacyjnych, takich jak m.in.: przeprowadzenie inwentaryzacji, zmiana umów ze stałymi dostawcami, uzyskanie nowych numerów NIP, Regon, kont bankowych. Niekiedy wiązało się to ze znacznymi kosztami, jak uzyskanie nowej licencji na oprogramowanie finansowo – księgowo. Konieczne było dokonanie zmian w umowach dotyczących beneficjenta pięciu projektów unijnych realizowanych wcześniej przez ŚZSiP, a obecnie przez Zamek Cieszyn.

Opracowano identyfikację wizualną Zamku Cieszyn. W II kwartale 2011r. rozpoczęto prace nad nową stroną internetową, która zapewni możliwość rejestracji on-line oraz prowadzenie sklepu internetowego.

Zgodnie z nowym statutem dyrektor powołał **Radę Programową** w składzie: Ewa Satalecka (ASP Katowice), Weronika Rochacka (Design Council Londyn), Cybulski Włodzimierz, Piotr Gruchel, Bogusław Holeksa (Park Technologiczny w Kaniowie), Pete Kercher (EIDD), Michał Stefanowski (Stowarzyszenie Projektantów Form Przemysłowych), Karol Węglarzy (Gospodarstwo Doświadczalne w Groźcu).

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Zamek wspiera zarówno lokalne firmy, skupione w Klubie Przedsiębiorcy, jak i firmy innowacyjne, także spoza regionu, które są zainteresowane rozwojem poprzez zastosowanie wzornictwa i nowych technologii. **Klub Przedsiębiorcy** skupia 76 firm i 4 stowarzyszenia, głównie z powiatu cieszyńskiego. Zadania Klubu finansowane były ze środków własnych (w tym składek uczestników) oraz sponsorskich PKO Bank Polski. Wypracowany system komunikacji umożliwia przedsiębiorcom dostęp do aktualności oraz współpracę z otoczeniem biznesowym na terenie województwa śląskiego. W 2011 roku odbyło się 11 comiesięcznych spotkań (w każdą 3. środę miesiąca), co pozwoliło na regularną wymianę wiedzy, doświadczeń oraz ofert handlowych i służyło do nawiązania nowych kontaktów biznesowych. W spotkaniach klubowych wzięło udział 225 osób.

W styczniu zorganizowano noworoczne spotkanie władz samorządowych z biznesem, w którym uczestniczyło 51 osób, w tym 13 przedstawicieli władz samorządowych z Cieszyna i powiatu oraz 3 radnych Sejmiku woj. śląskiego.

Od stycznia do listopada 15 firm (33 uczestników) kontynuowało cieszyńską edycję projektu unijnego **Firmy Rodzinne**: 6 dwudniowych konferencji, 9 warsztatów, 2 spotkania mentoringowe (razem 128 godzin szkolenia) prowadzonych przez trenerów z Warszawy, Poznania, Bydgoszczy i autorytety ze świata biznesu. Firmy rodzinne wykorzystały po 15 godzin doradztwa indywidualnego z wybranymi przez siebie ekspertami z całego kraju.

W kwietniu, czerwcu i we wrześniu zorganizowano dwudniowy (9 godzin) cykl „**ABC Przedsiębiorczości**”, w którym wzięło udział 61 osób pragnących założyć własną firmę. Uczestnicy zdobyli wiedzę na temat dofinansowania nowych przedsiębiorstw. Omówiono formy opodatkowania, współpracę z Urzędem Skarbowym, rejestrację firmy w gminie. Nowością było wprowadzenie „ABC komunikacji własnej firmy. Jak Cię widzą tak Cię piszą”. Młodzi przedsiębiorcy podzielili się swoimi doświadczeniami w prowadzeniu firmy i przekazali uczestnikom cenne wskazówki.

W maju przeprowadzono seminarium „**Od szkolenia pracowników do zysków w firmie**”, w którym uczestniczyło 20 osób.

W ramach umowy sponsoringowej z Bankiem PKO BP zorganizowano 2 spotkania konsultacyjno - doradcze na temat wykorzystania nowoczesnych instrumentów finansowych w biznesie. Poruszano takie tematy jak „eSerwis - transakcje bezgotówkowe”, „Poręczenia dla przedsiębiorców” oraz „ Faktoring – finansowanie towarów i usług z odroczonym terminem płatności”. Na II spotkaniu gościem specjalnym był główny ekonomista PKO BP, który wygłosił prelekcję na temat „Otoczenie gospodarcze firm - gdzie jesteśmy i dokąd zmierzamy”? W obu spotkaniach wzięło udział 68 osób.

W sierpniu na sali sesyjnej zorganizowano dla 28 osób warsztaty „ Zielona Energia” na temat wykorzystania nowych technologii przyjaznych środowisku. 5 osób zostało przygotowanych do sięgnięcia po dotacje z PROW na założenie firmy na terenach wiejskich, a 10 przedstawicieli firm przeszkolono z wykorzystania zaawansowanych technik FaceBooka.

1 grudnia odbyło się **I Transgraniczne Forum Gospodarcze w Cieszynie**, połączone z VI Galą Klubu Przedsiębiorcy. W forum uczestniczyło ponad **170** przedstawicieli władz samorządowych,

świata biznesu oraz mediów z polskiej oraz czeskiej strony. Wręczono 9 „paszportów przedsiębiorcy” nowym firmom, które powstały w 2011 r. przy pomocy Klubu Przedsiębiorcy.

W sumie w 2011r. w spotkaniach i warsztatach wzięło udział **526** osób w salach konferencyjnych Zamku, Ratusza, Banku PKO BP w Cieszynie oraz w Czeskim Cieszynie.

Niestety, ostatni rok prowadził swoją działalność Punkt Konsultacyjny Górnośląskiej Agencji Przekształceń Przedsiębiorstw z Katowic, który w 2011 roku przyjął **384** przedsiębiorców i mieszkańców z powiatu cieszyńskiego. W Punkcie udzielano informacji z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, wypełniania biznes planów do Urzędu Pracy oraz doradztwo w staraniu się o środki unijne. Równoległe do działań Punktu Konsultacyjnego GAPP doradztwa udzielał przedstawiciel Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Katowicach, który w ramach projektu Enterprise Europe Network przez 20 dni udzielił bezpłatnych konsultacji **96** osobom. Informował o możliwościach pozyskania środków finansowych na rozwój firmy oraz jak wejść na rynki zagraniczne, jak chronić znaki towarowe czy wdrażać ISO w firmie.

WZORNICTWO

Główną i najbardziej cenioną dziedziną działalności Zamku jest wzornictwo, które widoczne jest w większości wydarzeń. 2011 rok rozpoczęto od podsumowania II edycji konkursu na najpiękniejszą świąteczną witrynę sklepową w Cieszynie. Tym razem zwycięzcą został sklep Canea z ul. Głębokiej. W lutym po raz szósty obchodzono symboliczne urodziny Zamku. W ich trakcie zorganizowano konferencję nt. sytuacji młodych projektantów w Polsce oraz pokazano 6 wystaw:

- **„Najlepsze Projekty Dyplomowe 2009/2010”** - przegląd najlepszych prac dyplomowych organizowany razem z kwartalnikiem „2plus3D”. Tym razem do udziału w przeglądzie zaproszono również studentów z Czech i Słowacji;
- **„Pokazać. Wyjaśnić. Prowadzić.”** - prezentacja prac studentów prof. Krzysztofa Lenka (Rhode Island School of Design w Providence USA);
- **„The Spirit of Poland”** – patronacka wystawa Zamku prezentowana w 2010r. w Japonii;
- **„Twarze Polskiego Designu”**- część wystawy prezentowanej w 2010r. w Pradze;
- **„Uwolnij fantazję z Aarnio z Zamku!”** – prace dzieci cieszyńskich przedszkoli, jakie powstały z inspiracji designem;
- **„Gwiezdny pył”** – projektowanie przemysłowe w przedmiotach codziennego użytku.
- **„Zapomniane spotkanie polskiej awangardy”** – prezentacja tomiku poezji Juliana Przybosa „Z ponad” (1932), wydrukowanego w Cieszynie wg projektu Władysława Strzemińskiego i Katarzyny Kobro (Książnica Cieszyńska).

Kolejna edycja cyklu prezentującego projektantki miała nazwę **„Waga ciężka”** - tym razem pokazano prace z dziedzin uznawanych za typowo męskie, takich jak sport, medycyna, środki transportu czy typografia. Wystawa została pokazana w Warszawie, przy okazji konferencji Urzędu Patentowego RP nt. Innowacyjności kobiet w rozwoju gospodarczym.

Doskonalenie technik projektowania i składania książek - wykład i warsztaty, które miały na celu doskonalenie umiejętności świadomego i racjonalnego projektowania i składania funkcjonalnych i estetycznych książek. Jednym z zadań było zaprojektowanie wydawnictwa Cieszyn w liczbach. Warsztatom towarzyszyła wystawa prezentująca **najlepsze książki szwajcarskie lat 2008-2009**.

Bajkowy świat designu - wystawa, która powstała z myślą o najmłodszych mieszkańcach Cieszyna i gości spoza miasta. Tematem przewodnim są motywy bajkowe wykorzystane we wzornictwie. Wystawie towarzyszyły warsztaty dla dzieci prowadzone przez Ewę Solarz, autorkę popularnej książki „D.E.S.I.G.N.”.

Co roku Zamek Cieszyn promuje osiągnięcia artystów związanych z cieszyńskim Instytutem Sztuki UŚ. Na wystawie **Akademia Dźwięków Ziemi** pokazano dorobek badawczy projektu dotyczący możliwości konstruowania instrumentów muzycznych z wykorzystaniem technik ceramicznych. W listopadzie po raz kolejny

pokazano najciekawsze prace dyplomowe studentów Wydziału Artystycznego.

W czasie wakacji zorganizowano rodzinne warsztaty pn. **Wakacje z dizajnem – Przydasie**, podczas których uczestnicy mogli sprawdzić, jak niepotrzebnym przedmiotom nadać nowe życie. Podczas warsztatów uczestnicy szyli maskotki ze skrawków materiałów, przerabiali zniszczone meble, pleli pojemniki ze starych gazet oraz robili pojemniki na rodzinne skarby z materiałów odpadowych. W warsztatach wzięło udział ponad 40 osób.

„Gramy w zielone! Miejska Przestrzeń Publiczna” – wakacyjna wystawa ciesząca się dużym powodzeniem wśród turystów, została zorganizowana przy pomocy Stowarzyszenia Architektów Krajobrazu . Zaprezentowano najciekawsze pomysły projektowania przestrzeni publicznych od Nowego Jorku przez Split, Londyn i Warszawę po Bejrut. Oglądający mogli sprawdzić jak m. in. nawiązano do historii miejsc, uruchomiono bulwary i nabrzeża, włączono społeczność w proces planowania i dookreślenia funkcji przestrzeni.

Ikea My Way – wystawa powarsztatowa studentów katedry Wzornictwa Przemysłowego ASP we Wrocławiu zorganizowana razem z Ikeą we Wrocławiu, prezentująca pomysły na nowatorskie wykorzystywanie produktów Ikei.

W **Instytucie Projektowania dla Wszystkich im. Michała Oźmina** katalogowano książki i archiwum EIDD. 17 października zorganizowano spotkanie przedstawicieli Urzędu Miasta z Petem Kercherem, poświęcone możliwościom rozwoju i promocji Cieszyna w oparciu o ideę dostępności.

Pracownicy Działu Innowacji uczestniczyli w pracach cieszyńskiego klastra ekonomii społecznej. Współpracowali z Fundacją „Być Razem” w tworzeniu modelowego podmiotu ekonomii społecznej rozwijającego się dzięki współpracy z projektantami. Dzięki pomocy finansowej UNDP pracownicy Zamku wzięli udział w wizycie studyjnej w Finlandii, gdzie odwiedzili m.in. przedsiębiorstwo TEAK partnerskiej gminy Teuva.

Wiele działań dotyczących wzornictwa zostało zrealizowanych dzięki projektom unijnym. Promocję designu w województwie śląskim ułatwił systemowy projekt **DESIGN SILESIA**, realizowany wspólnie z Wydziałem EFS Urzędu Marszałkowskiego, ASP w Katowicach oraz Politechniką Śląską i Ars Cameralis Silesiae Superioris. W ramach I edycji projektu:

- zorganizowano m.in. wystawę pokonkursową „**Najlepsze Projekty Dyplomowe 2009/2010**”;
- przeprowadzono badania w zakresie analizy stanu i potrzeb designu w województwie śląskim, których wyniki opublikowano w wydawnictwie „**O designie w województwie śląskim. Opinie śląskich projektantów, przedsiębiorców i samorządów lokalnych**”;
- zorganizowano dwa spotkania z ekspertem dla przedsiębiorców: „Praktyczne aspekty pozyskiwania i rozliczania środków na innowacje” oraz „Jak wygrywać, by się rozwijać”

II edycja rozpoczęła się 1 kwietnia i umożliwiła m.in. przeprowadzenie konkursu „**Śląska Rzecz 2010**” na najlepszy śląski produkt/projekt graficzny wdrożony w 2010 r. Po raz pierwszy w konkursie zwyciężyła cieszyńska firma „Reco”. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: Minister Rozwoju Regionalnego, Minister Gospodarki, Prezes PARP, Marszałek Województwa i Burmistrz Miasta Cieszyna. Wystawę „Śląska Rzecz” pokazano w Muzeum Śląskim w Katowicach oraz na Festiwalu Designu w Łodzi.

Od połowy roku trwają prace nad przygotowaniem w sali wystawowej Zamku Sztuki stałej ekspozycji prezentującej dotychczasowych laureatów konkursu Śląska Rzecz. Wystawa będzie obudowana modułami edukacyjnymi (jeden dla dzieci, drugi moduł dla przedsiębiorców), pokazującymi różne role i znaczenia dizajnu. Otwarcie wystawy planowane jest na 15 czerwca 2012 r.

VI edycja Letniej Szkoły Designu „**Projektowanie (nie)boli – promocja designu**”. dotyczyła szeroko rozumianej promocji designu: od informacji w przestrzeni publicznej po akcje społeczne. Warsztaty poprowadzili eksperci ASP Katowice w dziedzinie tworzenia systemów informacji, identyfikacji wizualnej oraz typografii: Justyna Kucharczyk, Tomasz Bierkowski i Jacek Mrowczyk. W warsztatach wzięło udział 14 osób, a wystawę powarsztatową pokazano w Cieszynie i w chorzowskim Wojewódzkim Parku Kultury i Wypoczynku.

W październiku w byłej fabryce Porcelany Śląskiej w Katowicach zorganizowano warsztaty produktowe „**Archelogia fabryki**”. Uczestnicy poznali technologie i zaplecze Porcelany Śląskiej, a następnie przygotowali własne projekty ceramiczne. Udział w warsztatach wzięło 20 osób. Wystawę powarsztatową otworzono w czasie 7. urodzin Zamku Cieszyn.

Zorganizowano spotkanie z ekspertem „**Jak zarabiać dzięki usługom i produktom dostępnym dla wszystkich?**”, dotyczące ekonomicznych efektów dostępności w lokalach usługowych i firmach; prelegentami byli Pete Kercher i Beata Łupińska, poprowadzili oni także część praktyczną spotkania – wizję lokalną ulicy Głębokiej w Cieszynie. Spotkanie przeznaczone było dla przedsiębiorców (głównie z regionu Cieszyna i okolic) oraz projektantów.

W listopadzie zorganizowano konferencję i wernisaż wystawy **Dizajn w przestrzeni publicznej** pod hasłem „Partycypacja”. Przygotowano kolejny numer **biuletynu „i. Przedsiębiorczość i Dizajn”** poświęcony tematyce projektowania dla przestrzeni publicznej.

W listopadzie rozpoczęto również przygotowania do realizacji konkursu **„Wzorowe Śląskie”**. Celem zadania jest opracowanie modelu współpracy między młodymi projektantami i przedsiębiorcami oraz powstanie innowacyjnych projektów. Zadanie będzie realizowane w 2012 roku.

W ramach projektu „Design Silesia” pracownicy Zamku mogli uczestniczyć w wyjazdach studyjnych i konferencjach w Paryżu, Kornwalii, Mediolanie i Tallinie.

POZOSTAŁE PROJEKTY UNIJNE

W 2011 roku Zamek prowadził 8 projektów unijnych związanych z wdrażaniem innowacji, promocją przedsiębiorczości i ochroną ginących zawodów. 3 projekty zostały zakończone w I półroczu:

„SEE. Sharing Experience Europe” trzyletni projekt, dofinansowany ze środków funduszu Interreg IV C, stworzył możliwość współpracy z najlepszymi ośrodkami designu w Europie. W marcu 2011r. pracownicy Zamku oraz Urzędu Marszałkowskiego wzięli udział w konferencji podsumowującej projekt w Brukseli. W kwietniu 2011r. zorganizowano w Cieszynie konferencję **„Design nowym narzędziem rozwoju polskich miast i regionów”**, w której wzięli udział przedstawiciele europejskich i polskich regionów świadomie inwestujących w design. Ponad to Zamek promował biuletyny i inne materiały będące trwałym efektem projektu, zaktualizował bazę danych i przygotował materiały z cieszyńskich warsztatów na stronę projektu SEE (w j. angielskim).

REVITA SILESIA, projekt realizowany od 2008 roku wspólnie z Wydziałem Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach, w 2011 roku zakończono jego drugą edycję. Głównym celem było wzmocnienie powiązań sfery nauki i biznesu w zakresie rewitalizacji terenów przemysłowych. Adresatem projektu były przedsiębiorstwa, które myślą o nawiązaniu współpracy z naukowcami oraz naukowcy, którzy szukają partnera gospodarczego do wspólnych przedsięwzięć. W marcu br. na Zamku zorganizowano spotkanie pt.: **„Prawne i organizacyjne aspekty rewitalizacji”**. W ramach projektu wydano podręcznik **„Rewitalizacja terenów zdegradowanych, a możliwości rozwoju regionu”**.

Regionalna Sieć Promocji i Transferu Technologii w województwie śląskim, najdłuższe działanie realizowane przez Zamek od 2005r. Liderem projektu była Górnośląska Agencją Przekształceń Przedsiębiorstw SA w Katowicach, a partnerami instytucje otoczenia biznesu z Gliwic, Częstochowy i Bielska – Białej. Jego głównym celem było wzmocnienie powiązań sfery nauki i biznesu w zakresie transferu wiedzy i technologii poprzez wizyty w przedsiębiorstwach, organizację seminariów, konferencji i wystaw. W 2011 r. zorganizowano 22 spotkania z przedsiębiorcami i pracownikami jednostek badawczych, przeprowadzono 7 diagnoz potrzeb technologicznych w przedsiębiorstwach, uzyskano 2 oferty technologiczne. Konsorcjum projektowe wydało 2 numery biuletynu oraz

wydawnictwo podsumowujące projekt. Zorganizowano seminarium dla przedsiębiorców pt.: „**Zarządzanie Produkcją – Lean Manufacturing. KAIZEN – ukierunkowane doskonalenie**”, w którym udział wzięło 29 osób ze śląskich i cieszyńskich firm produkcyjnych.

INNOWACYJNA WSPÓŁPRACA

Rozpoczęty w 2011r. dwuletni projekt „Innowacyjny rozwój współpracy transgranicznej instytucji Województwa Śląskiego i Samorządowego Kraju Żylińskiego” realizowany jest przez czterech partnerów: Zamek Cieszyn (Partner Wiodący), Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Samorządowy Kraj Żyliński oraz Agencję Rozwoju Samorządowego Kraju Żylińskiego. Został dofinansowany przez program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka 2007-2013. Działania projektu skupione są na wybranych obszarach: turystyka, gospodarka, energetyka, infrastruktura i transport. W 2011r. powstała pierwsza część strategii określającej współpracę pomiędzy Województwem Śląskim i Samorządowym Krajem Żylińskim oraz ich jednostkami. Zorganizowano wzajemną wymianę pracowników obu Urzędów oraz kurs języka słowackiego. Stworzono stronę internetową projektu. W Zamku Cieszyn miały miejsce dwie konferencje: konferencja otwierająca projekt (9 marca) oraz „**Turystyka i transport. Polsko-słowacka współpraca transgraniczna**” (16 grudnia). W dniach 14-15 czerwca odbyły się dwudniowe warsztaty poświęcone projektowaniu usług publicznych: „**Jak usprawnić działanie instytucji poprzez zastosowanie myślenia projektowego**”.

Partnerzy projektu "Innowacyjna współpraca (...)" wspólnie z Krajem Morawsko-Śląskim oraz Województwem Opolskim w przyszłości zamierzają utworzyć Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej na czesko-polsko-słowackim pograniczu, wspierające rozwój i współpracę między trzema sąsiadującymi krajami.

ŚLĄSKI KLASTER DIZAJNU

Od 1 lipca 2011 roku Zamek rozpoczął realizację dwuletniego projektu pt.: Śląski Klaster Dizajnu – Nowa regionalna koncentracja branż kreatywnych. Budżet projektu wynosi: 346 495 zł, z czego 85% finansuje Regionalny Program Operacyjny, pozostałe 15% to wkład własny Zamku, pozyskany ze składek członkowskich uczestników klastra. 31 grudnia 2011r. klaster skupiał 31 podmiotów z całego województwa śląskiego, w tym: 21 firm, 3 uczelnie wyższe, 4 jednostki badawcze, 3 instytucje otoczenia biznesu. 10 podmiotów jest z Cieszyna i okolic. Inauguracja działalności klastra odbyła się 8 września 2011r., w otwartym spotkaniu udział wzięło 65 osób. Kolejne spotkanie warsztatowe miało miejsce w grudniu 2011r. - zrealizowano spotkanie warsztatowe poświęcone tematyce zarządzania designem z elementami prawa autorskiego i komercjalizacji technologii.

Przedsiębiorczość Akademicka na START to dwuletni projekt skupiony na zwiększeniu kompetencji biznesowych studentów i młodych pracowników naukowych. Projekt jest w 100% finansowany z PO Kapitał Ludzki i budżetu państwa. Liderem projektu jest Politechnika Śląska w Gliwicach, partnerami: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Uniwersytet Śląski, Politechnika Częstochowska, Akademia Techniczno Humanistyczna w Bielsku Białej, Akademia Ekonomiczna w

Katowicach. W 2011 roku utworzono w Zamku Akademicki Punkt Informacji Biznesowej. Stworzono pierwszą 20 osobową grupę szkoleniową, 90 % uczestników stanowią studenci UŚ (głównie etnologia). Szkolenia rozpoczęto symulacyjną grą decyzyjną, poza tym uczestnicy otrzymali podstawy przedsiębiorczości i zarządzania oraz designu.

TURYSTYKA

W całym 2011 roku wspólny bilet wstępu uprawniający do wejścia na Wieżę Piastowską i do Rotundę pw. Św. Mikołaja zakupiło 35 244 osób (w 2010 r.: 31864 osób). Ilość odwiedzających turystów w porównaniu do poprzedniego sezonu zwiększyła się, zauważalne jest to szczególnie podczas weekendów, gdzie Wzgórze Zamkowe licznie odwiedzają mieszkańcy i turyści, w tym zagraniczni.

Ceny biletów wynoszą: normalny 6,00 zł, ulgowy 3,00 zł, bilet rodzinny 15,00 zł. Informacja Turystyczna działa przez 7 dni w tygodniu, w okresie od maja do października w godz. 10.00 do 18.00, a w pozostałe miesiące od 9.00 do 17.00. Godziny otwarcia Wieży Piastowskiej i Rotundy dostosowywane są do sezonu oraz długości dnia.

Funkcjonująca codziennie Informacja Turystyczna zapewnia możliwość bezpłatnego skorzystania z Internetu, wypożyczenia rowerów dla dorosłych i dzieci, pozyskania fachowej porady i bezpłatnych materiałów promocyjnych. Dobrze rozwija się sklep z pamiątkami, który ściśle współpracuje z rzemieślnikami ze Szlaku Tradycyjnego Rzemiosła zaopatrujących sklep w oryginalne wyroby rękodzielnicze. Oprócz tradycyjnego i artystycznego rzemiosła, w sklepie można również znaleźć bardziej „designerskie” produkty. Współpracujemy z twórcami ludowymi oraz z firmami z okolic m.in: Jaworzynki, Koniakowa, Wisły, Ustronia i Stryszawy. Do asortymentu dodaliśmy w tym roku **bombkę w kształcie Cieszyńianki**.

Stały kontakt z Punktami Informacji z województwa śląskiego, gminami, PTTK, GOK oraz Śląską Organizacją Turystyczną umożliwia bezpłatne pozyskiwanie materiałów promocyjnych. Turystom ponadto oferujemy odpłatne przewodniki, mapy, lokalne wydawnictwa i płyty z muzyką regionalną.

W roku 2011 Zamek opracował i wydał w ilości 10 000 sztuk bezpłatną mapę turystyczną Cieszyna oraz Wzgórza Zamkowego.

Ponadto Dział Turystyki przygotował wystawę :

“**Nie tylko cieszyńskie Magnolie**”(15.04-29.05) , głównym tematem wystawy było zastosowanie ornamentu magnolii w dekoracji m.in. porcelany, szkła, tkaniny, meblach, kosmetykach. W dniu wernisazu odbył się wykład Mariusza Makowskiego pt. "Cieszyńskie Magnolie" oraz kiermasz ogrodniczy . W tym roku Zamek ponownie uczestniczył w organizowanej w Cieszynie i Czeskim Cieszynie „**Nocy Muzeów**” zapewniając bezpłatne zwiedzanie Wieży Piastowskiej, Rotundy i wystaw. Atrakcją wieczoru była również nocna iluminacja Wieży Piastowskiej oraz koncert chorałów gregoriańskich w wykonaniu scholi Coram Deo. W tym dniu Zamek odwiedziło **1250** turystów.

W corocznym kalendarzu wydarzeń znalazły się także:

- 13 edycja czesko-polskich spotkań filmowych **“Kino na granicy”**, którego biuro festiwalowe mieściło się w Zamkowej Oranżerii. Festiwalowi towarzyszyły wystawy: "Ekoglass Festiwal 2010"- prace dwunastu polskich, czeskich i słowackich artystów, powstałe podczas 3. Międzynarodowego Pleneru i Sympozjum Szklą Artystycznego oraz wystawa prac autora Petra Holečki pt."Opowieści";
 - festiwal **“Święto herbaty”** na Wzgórzu Zamkowym (10-11.07), któremu towarzyszyły konferencje, wykłady, spotkania z podróżnikami, koncerty i przedstawienia teatralne;
 - **Strachy na Zamku - Pożegnanie wakacji 27.08** – impreza plenerowa dla dzieci, spektakle, zabawy, konkursy;
 - spektakl plenerowy na Wzgórzu Zamkowym **„Makbet, czyli tragedia szkocka”** w wykonaniu Sceny Polskiej Teatru w Czeskim Cieszynie pokazany w ramach XXII Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Bez Granic.
- Zamek wziął udział w XIX edycji Europejskich Dni Dziedzictwa pod hasłem „Kamienie milowe”, w dniach 17-18.09 promując **„Skarby z cieszyńskiej tróły”**.
- Na Wzgórzu Zamkowym działają nadal: Pokoje Gościnne „Pod Wieżą”, klubokawiarnia „Presso” z żywą galerią dizajnu: „Design alive” oraz herbaciarnia “Laja”.

TRADYCJA I RZEMIOSŁO

Przy współpracy z cieszyńskim stowarzyszeniem Serfenta w kwietniu 2011r. pokazano wystawę **Niech się plecie!**, która powstała w ramach projektu Plecionkarskim szlakiem Polski. Prezentacja kilkudziesięciu barwnych fotografii prezentujących ludzi, ich życie i pracę była uzupełniona o tradycyjne wyroby oraz obiekty współczesnego dizajnu, bazujące na tradycyjnych materiałach oraz technikach plecionkarskich. W ramach wystawy zorganizowano dwa bezpłatne warsztaty wikliniarskie dla dzieci.

Większość działań mających na celu popularyzację rzemiosła realizowano w ramach projektu **"Akademia Tradycyjnego rzemiosła. Rozwój oferty turystycznej Euroregionu Śląsk Cieszyński"** finansowanego w 85% z programu Współpracy Transgranicznej. Partnerem projektu jest Koło PZKO w Jabłonkowie. Dzięki temu możliwe było zorganizowanie 11 warsztatów rzemiosła, w tym w tak rzadkich technikach i zawodach, jak kołodziejstwo, garncarstwo, inkrustacja, wikliniarstwo i snycerstwo. Wzięło w nich udział ponad 80 osób. Jednocześnie odbywały się badania terenowe mające na celu aktualizację bazy danych rzemieślników znajdujących się na Szlaku Rzemiosła Śląska Cieszyńskiego. W ramach projektu przygotowano wystawę pt. "Tradycja z pasją. Rzemieślnicy Śląska Cieszyńskiego", prezentującą zdjęcia i filmy - wywiady przedstawiające sylwetki wciąż aktywnych rzemieślników z terenu Śląska Cieszyńskiego, z jego polskiej i czeskiej strony. Dopełnieniem wystawy są piękne przedmioty, które wyszły spod ich rąk. Na wystawie przedstawiamy sylwetki 18 rzemieślników prezentujących m.in. kowalstwo, rusznikarstwo, filigran, haft, snycerstwo, szewstwo.

W widoczny sposób rośnie popularność **Skarbów z cieszyńskiej Trówy**. W 2011r. odbyła się XI edycja tego wyjątkowego wydarzenia łączącego sztukę współczesną z tradycją Śląska Cieszyńskiego. W ramach imprezy zorganizowano m.in.:

- **6 Cieszyński Jarmark Rzemiosła**, w którym uczestniczyło około 50 rzemieślników z Polski, Czech i Słowacji;

- wystawę **„Dizajn stela”** prezentującą projektantów i firmy Śląska Cieszyńskiego, których projekty zdobywały i zdobywają uznanie i są kupowane na całym świecie. Zaprezentowane zostały bardzo różne dziedziny, od projektowania torebek i ubrań, poprzez logotypy, systemy identyfikacji, typografię, po wyposażenie wnętrz.

- **„Dzienniki fotografa”** wystawę Łukasza Jaworskiego – etnologa, fotografa, podróżnika, cieszynianka, zmarłego tragicznie podczas robienia zdjęć w Etiopii. Zaprezentowano zdjęcia i notatki powstałe podczas jego podróży do Indii i Iranu.

- **„oAoS”** – prace malarskie Bogusława Dziadzi - socjologa, medioznawcy, wykładowcy i pracownika cieszyńskiego Zakładu Animacji UŚ.

- **„To był dzień”** – wystawa fotografii ślubnych z ostatnich 120 lat oraz regionalnych sukni ślubnych.

Zaprojektuj Święta - dzień otwarty Zamku, w ramach którego oprócz wernisazu wystawy „Ludzie z pasją. Rzemieślnicy Śląska Cieszyńskiego” odbyły się warsztaty pieczenia ciasteczek cieszyńskich wraz z V konkursem na najlepsze cieszyńskie ciasteczka, warsztaty robienia ozdób choinkowych i kartek świątecznych, warsztaty robienia na drutach oraz filcowania oraz KEKS – kaloryczny energetyczny kiermasz świąteczny.

PROMOCJA

Działalność Zamku jako jedyne regionalne centrum designu wciąż cieszy się dużym uznaniem i popularnością. Zamkowe wydarzenia promowane były m.in. w Rzeczpospolitej, Gazecie Wyborczej, Dzienniku Zachodnim, Elle deco, Architekturze Murator, 2+3D, Radiowej Trójce, RMF Classic, Radio Katowice, TVP Katowice oraz wielu portalach internetowych. Historia powstania Zamku została opisana w artykułach i wywiadach w m.in. kwartalniku Urzędu Patentowego, w magazynie „Lady’s Club”, wydawnictwach Małopolskiego Instytutu Kultury „Strategie dla kultury. Kultura dla rozwoju” oraz Urzędu Patentowego „Transition to modernity”.

Zamek był patronem dwóch konkursów wzorniczych: „Reprodukt” Regionalnej Strategii Innowacji oraz „Młodzi na Start” Elle Decoration.

Dyrektor oraz pracownicy Zamku promują jego działalność i sam design na wielu konferencjach poza Cieszynem, w tym m.in. na „Inżynierskich Targach Pracy i Przedsiębiorczości” Politechniki Śląskiej w Gliwicach, w Warszawie na konferencji „Innowacyjność i Kreatywność Kobiet dla Rozwoju Gospodarczego”, w Bielsku Białej na I Festiwalu Designu „Bielskie Sploty”, w Gdyni na Międzynarodowym Forum Gospodarczym, we Wrocławiu na Donośląskich Dniach Innowacji, w Kielcach na konferencji „Design Space”.

W 2011r. działalność Zamku prezentowana był również w Genevie podczas wystawy „Design in Poland - Transition to modernity” oraz w Visby (Szwecja) w trakcie konferencji nt. wykorzystania surowców w designie.

W marcu 2011 r. na konferencji Urzędu Patentowego RP „Innowacyjność i kreatywność kobiet na rzecz rozwoju gospodarczego” Zamek Cieszyn otrzymał nagrodę Światowej Organizacji Własności Intelektualnej WIPO – za utworzenie wyjątkowego centrum promującego polski design, szczególne wsparcie udzielane kreatywności kobiet i młodym projektantom oraz ideę platformy współpracy pomiędzy przedsiębiorcami i projektantami. Ewa Gołębiowska dostała nominację Radiowego Domu Kultury na „Kulturystkę Roku 2011”.

Zamek jest lubianym miejscem spotkań, zarówno dla miłośników tradycji, jak i młodych ludzi. W 2011r. w Zamku swój sztab umieściła Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, tu mieściły się biura festiwalu „Kino na Granicy” oraz Free Style City Festiwal. Zamkowa Informacja Turystyczna została bardzo wysoko oceniona w rankingu Śląskiej Organizacji Turystycznej.

Warto na koniec dodać, że w 2011 roku nastąpił prawie dwukrotny wzrost oglądalności strony internetowej Zamku.

ZAMEK CIESZYN
dyrektor

Ewa Gołębiowska